

PREZYDIUM KRAJOWEGO ZARZĄDU

Wrocław, 17 lutego 2023 r.

Dotyczy pisma: DLUS-I.4601.8.2023

Minister Sprawiedliwości

Pan Zbigniew Ziobro

Szanowny Panie Ministrze,

rozumiejąc potrzebę pilnej nowelizacji rozporządzenia w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego, KNSZZ „Ad Rem” z przykrością stwierdza, że zmiany zawarte w przedstawionym przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekcie rozporządzenia zmieniającego ww. rozporządzenie (nr w wykazie prac legislacyjnych B723) nie są wystarczające i – podobnie jak obecnie obowiązujące rozporządzenie – nie uwzględniają wytycznych zawartych w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Z przepisu tego wynika m.in., że wynagrodzenia urzędników i innych pracowników sądów powinny być ustalane na poziomie uwzględniającym potrzebę zapewnienia prawidłowej organizacji działalności administracyjnej sądów, właściwego poziomu funkcjonowania sekretariatów sądów oraz wysokiego poziomu kultury pracy, sprawności, racjonalności, szybkości i profesjonalizmu przy wykonywaniu czynności niezbędnych do sprawnego przebiegu postępowań w sądach, potrzebę zróżnicowania wynagrodzenia w zależności od stażu pracy, pełnionej funkcji oraz zajmowanego stanowiska i jego znaczenia dla funkcjonowania sądu, a także potrzebę właściwego teoretycznego i praktycznego przygotowania do wykonywania obowiązków urzędnika sądu i charakteru pracy urzędnika oraz szczególne wymagania dotyczące wykonywania czynności w sądach.

Nie można oczekiwać, że wytyczne te będą realizowane, jeśli zgodnie z określanymi przez Pana Ministra tabelami dopuszczalne jest zatrudnianie pracowników sądów za wynagrodzenie zasadnicze równe minimalnemu ustawowemu wynagrodzeniu za płacę lub niewiele od niego wyższe. Poziom ten w żaden sposób nie odpowiada oczekiwanemu od pracowników teoretycznemu i praktycznemu przygotowaniu do wykonywania obowiązków, specyfice i charakterowi ich pracy oraz szczególnym wymaganiom dotyczącym wykonywania czynności w sądach.

Określenie dolnej granicy wysokości wynagrodzenia na tak niskim poziomie uniemożliwia prowadzenie racjonalnej polityki kadrowej w sądach i pogłębia problemy z obsadzeniem etatów oraz dużą rotacją pracowników. Jest to tym bardziej niepokojące, że ilość spraw wpływających do sądów stale wzrasta. Kontynuacja takiej polityki wynagradzania pracowników grozi całkowitą zapaścią sądownictwa.

Pracownicy otrzymujący tak niskie wynagrodzenie – zwłaszcza w obliczu stale rosnących kosztów utrzymania, w szczególności podstawowych towarów i usług oraz oprocentowania kredytów i pożyczek – nie są w stanie efektywnie wywiązywać się ze swoich obowiązków oraz tracą motywację do wykonywania pracy z dużym zaangażowaniem. Oczywiście jest bowiem, że osoba żyjąca w ciągłej obawie o to, czy będzie w stanie zaspokoić podstawowe potrzeby swoje i swojej rodziny, nie jest efektywnym pracownikiem, od którego można racjonalnie oczekiwać wysokiego poziomu sprawności, szybkości i profesjonalizmu.

KNSZZ „Ad Rem” konsekwentnie podkreśla, że obecnie konieczne jest zwiększenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników sądów o co najmniej 20%, przy czym dolna stawka wynagrodzenia zasadniczego stażystów i pracowników sądów zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych, obsługi technicznej i gospodarczej oraz na stanowiskach wspomagających nie powinna być w żadnym wypadku niższa niż 115% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W dalszej perspektywie niezbędne jest powiązanie wynagrodzeń w wymiarze sprawiedliwości z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej. Zagwarantuje to waloryzację wynagrodzeń pracowników sądów proporcjonalną do wzrostu stopy życiowej społeczeństwa oraz pozwoli na zerwanie z upokarzającym pracowników corocznym wyczekiwaniem na zmianę tabel wynagrodzeń polegającą na zapewnieniu, aby wskazane w nich wartości nie były niższe od ustawowej płacy minimalnej. Uspokoi również sytuację kadrową oraz nastroje pracowników, którzy zmuszeni są do stałego upominania się o godne traktowanie.

W ocenie KNSZZ „Ad Rem” zasadniczej zmiany wymaga także struktura tabel wynagrodzeń. Brak jest racjonalnego uzasadnienia dla określania w poszczególnych grupach stanowisk przedziałów wynagrodzeń, w których minimalna kwota wynagrodzenia jest kilkakrotnie niższa od kwoty maksymalnej. Dopuszczenie tak daleko posuniętej elastyczności w kształtowaniu wynagrodzeń przez pracodawców nieuchronnie prowadzi do nieuzasadnionych nierówności w wynagradzaniu pracowników zatrudnionych na tych samych stanowiskach, a także znacznych dysproporcji płacowych między poszczególnymi apelacjami, sądami, a nawet wydziałami czy oddziałami jednego sądu. Istnieje także potrzeba wyodrębnienia w tabeli stanowisk zajmowanych przez pracowników w drodze awansu (starszego sekretarza sądowego, starszego inspektora itd.). Deklarujemy gotowość przedstawienia w tym zakresie szczegółowych rozwiązań, przystających do obecnych uwarunkowań kadrowych w sądach różnych szczebli i apelujemy o umożliwienie nam zajęcia stanowiska w tej kwestii w terminie dłuższym niż wyznaczony w obecnej procedurze konsultacji termin dwudniowy, który – co stwierdzamy z przykrością – wskazuje na pozorną zamiar uzyskania i uwzględnienia przez Pana Ministra w jakimkolwiek zakresie stanowiska strony społecznej w procesie legislacyjnym. Ufamy, że w przyszłej praktyce konsultacji projektów aktów prawnych ze związkami zawodowymi strona rządowa respektować będzie ustawowe uprawnienia organizacji związkowych oraz zasady współżycia społecznego.

Przewodniczący Prezydium
Krajowego Zarządu
Krajowego Niezależnego
Samorządnego
Związku Zawodowego „Ad Rem”

Konrad Góralczyk

Wiceprzewodnicząca
Prezydium Krajowego Zarządu
KNSZZ „Ad Rem”
Przewodnicząca Zarządu
MOZ KNSZZ „Ad Rem”
Oddział Asystentów Sędziów

Urszula Łobodzińska